

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. . . 1 kor. 50 Hn.
Negyedévre . . 3 . . . Negyedévre 4 . . 50 .

Feladás szerkesztő:
Ideiglenesen a lap tulajdonosok.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Thaly Kálmán homo regius.

Huszárság magyar vezényleti nyelve.

A Zeysig röpirat botránya.

Az 1848. III. t. osikk a kormány vád alá helyezéséről.

Szeptember 7.

Egyik budapesti újságírónak egy közbeccsülésben álló államférfiu nem kevesebb dologról beszélt, mint arról hogy a kibontakozásra talán már a legközelebbi napokban, olyan utat fognak mutatni, amelyen esetleg megvan a lehetősége annak, hogy végre valahára a nemzet igaz bizalmasai, az ellenzék vezérei vehetnék át a kormányt.

A kibontakozást a magyar vezényleti nyelvnek a huszárságnál való behozatalában látja az illető államférfiu, amiről mi már lapunk tegnapi számában is irtunk. A béke létrehozását Thaly Kálmánra akarja bízni a király.

A nagyjelentőségű nyilatkozat a következő:

A politikai körökben már régebben fölmerült az a gondolat, hogy a válság legkényesebb, tulajdonképeni ütköző pontjánál, a hadsereg

vezényleti nyelvének kérdésénél minden felmerült akadály dacára igyekezzenek érintkezési pontot találni a korona és az ellenzéki többség közt.

Magyar kommandó a huszárságnak.

Ez az érintkezési pont — többek erős hite szerint — a magyar nyelvnek huszárságnál való alkalmazásánál volna meglehető. Közölhetem önökkel azt az értesülésemet, hogy ez a terv nem idegen sem ő felsége előtt, sem környezetében.

Beszélhetek a részletekről is. Nevezetesen arról, a mit illetékes helyen — gondolom — már a legközelebbi jövőben megvalósításra ajánlanak: a békeközvetítés formájáról, e legujabb terv alapján.

Thaly Kálmán mint királyi megbízott.

Ezek szerint a király hazajönne Budapestre és magához kéretné Thaly Kálmánt, aki tudvalevőleg történelmi adatokkal fejtette ki az elmúlt ülésszak idején, hogy a magyar huszárságnak milyen speciális joga van a magyar vezényleti nyelvhez, ő felsége tudatná Thalyval, hogy

parancsára már elkezdték a kísérletet arra, hogy miképpen alkalmazható a huszárságnál a magyar ezrednyelvvvel a magyar vezényleti nyelv s felhatalmazná ősz kuruczunkat, hogy ennek hivatalos közlésével, mint a kommandóra nézve kifejtett saját programjával vállalja Thaly Kálmán a békeközvetítő királyi megbízott szerepét.

Természetes, hogy ez így csak a kezdő lépés lenne s Thaly Kálmánt szerepében esetleg mindjárt más váltaná fel, amint a koalíció a jelen pillanatban elegendőnek találna a korona részéről ennyi engedményt az ellenzéki küzdelem leglényegesebb ütköző pontjaira nézve.

A Zeysig féle röpirat.

Arról értesültünk, hogy több oldalról igen energikus erőfeszítéseket tesznek, hogy Zeysig-röpirat dolgában világosságot hozzanak. Ugy látszik, hogy ez sikerülni is fog, de ebben az esetben Budapest olyan politikai botránynak lesz színhelye, amelyet a világ még kevesett látott. Azok az emberek, akik a brosúra mögött állanak, igen ügyetlenül intézték dolgukat.

A hal.

— Louise, Louise, hallgass ide! Balocher bácsi meglátogat bennünket.

— Ah! . . . igazán?

— Igen, olvasd.

Ezzel Durosier ur egy levelet adott neje kezébe. A levélben az állott, hogy Balocher bácsi egy napot szeretne falun tölteni unokaöcsésénél és csütörtökön, holnapután megérkezik.

— A legnagyobb vendégszeretettel kell őt fogadnunk. Te tudod már miért . . . Ne takarékoskodj a pénzzel.

— Persze, persze. De hát mit főzzük neki?

— Emlékszem, hogy a halat szénvedélyesen szreti.

— No igen, ha szép. De ő maga is horgász és ért a halakhoz . . .

Durosier elgondolkodott.

— Majd beszélék az öreg Patuval — mondta azután, kis idő múlva.

Patu öreg paraszt volt, a ki fiatalabb éveiben Párisban tartózkodott s valamivel „felvilágosodottabb” volt a többiekénél. Az

enyém-tied övének fogalma néha összezavardott ugyan lelkében, de mindig gyönyörűen ki tudta magát vágni a bajból.

Durosier tehát Patuval beszélt s csak hamar meg is egyeztek. Patu kötelezte magát, hogy a következő nap folyamán két óriási pontyot szállít a konyhára.

Másnap már kora reggel csengetett Patu a Durosier kapuján. A kosár már ott volt a karján.

— Isteni hal! . . . — kiáltott fel örömteljesen Durosier ur, mikor megpillantotta a nagy pontyot, mely ott csapdésott a farkával a kifüvezett kosárban. — Louise, Louise, jer ide hát gyorsan! . . .

Durosier né természet asszonyosság léteire sietve jött közelebb, de meglepetve kiáltott fel:

— Hát a másik hol van?

— A másikat holnap hozom, vagy ma este. Nem olyan könnyű ilyen állatokat fogni.

— No és az ára?

— Husz frankon alul nem adhatom ezt az óriást.

Durosier gavallér volt s szó nélkül fizetett.

— Most azonban a kerti medenczébe kell tenni ezt a halat, mert különben elpusztul — mondta kesernyésen.

— De hallja, — szólt közbe Durosier né — biztosan számíthatok egy másik hasonló nagyságu halra?

— Becsület szavamra számíthat rá — felelt a paraszt önérvetesen.

Akkor este, míg Durosier né a férjével a szakácskönyvet tanulmányozta, hogy milyen szószszal adják a pompás halat, Patu óvatosan átmászott a kerítésen, végigcsont az udvaron s a szökőkúthoz csuszott. Ott minden nagyobb nehézség nélkül kihálászta a pontyot és visszaosont vele az országútra. Negyedórával később pedig megszólalt a kapu csengője.

Durosier nagyon meg volt hatva a paraszt szótartásától. Mikor pedig a kosárba pillantott, csak fokozódott öröme.

— Az áldójt! — mormogta. — Ez a hal még nagyobb mint az első volt!

— És kövérebb is — erősítette Durosier né asszony.

Darvas Testvérek ! Látványosság !

női felöltő áruháza
megnyílt szeptember 1-én

Teljesen friss ujdonságok.

Darvas Testvérek

női felöltő áruháza.

Főtér, Fehérló szálloda épület.
Kisdiplomával szemben.

A kormány vád alá helyezése.

A vezérlő bizottságnak a vád alá helyezési indítvány elintézésére kiküldött albizottsága tegnap este megalakult. Elnökévé Darányi Ignácot, előadó-jává pedig Polónyi Gézá-t választotta meg. Egyszersmind megbizta a bizottság Polónyi Gézá-t a vádirat szövegzésével is.

A kormány vád alá helyezéséről az 1848. évi III. törvényczikk így rendelkezik:

Az 1848. évi III. törvényczikk 32. szakasza értelmében a minisztereket úgy egyenként, mint a kormány minden tagját feleletre lehet vonni:

a) Minden oly tettért vagy rendeletért, mely az ország függetlenségét, az alkotmány biztosítását, a fennálló törvények rendeletét (mai nyelven: rendelkezését), az egyéni szabadságot, vagy a tulajdon szentségét sérti.

b) A kezeikre bízott pénz és egyéb értékek elikkasztásáért vagy törvényellenes alkalmazásáért.

c) A törvények végrehajtásában, vagy közcsend és biztonság fenntartásában elkövetett mulasztásokért, amennyiben ezek a törvény által rendelkezésükre bízott végrehajtási eszközökkel elháríthatók valának.

A vád alá helyezés kérdésében a képviselőház tagjainak többsége határoz. Még pedig nem úgy, mint a rendes szavazási esetekben, hogy az épp együtt levő képviselők többsége dönti el a kérdést, hanem oly módon, hogy a képviselőház összességének abszolút többsége mondhatja csak ki a vád alá helyezést. Tekintettel tehát arra, hogy a képviselőháznak a horvát képviselőkkel együtt négyszázötvenhárom tagja van: legalább kétszázhuszonhét szavazat kell a vád alá helyezéshez. A koalíciós pártokhoz tartozó képviselők száma ennél nagyobb.

A vád alá helyezés megtörténvén: a bíraskodás a következőképp történik. A főrendiház saját tagjai közül titkos szavazással 36 egyent jelöl ki. Ebből tizenkettőt visszavethetnek a vád alá helyezett miniszterek, tizenkettőt pedig a képviselőház által a vád képviselőjére kiküldött biztosok. A megmaradt 12 tagból áll az illető bíróság, amely precedens és törvényes rendelkezés híján teljesen önállóan fogja meghatározni a tárgyalás módját, a melyről a törvény csak annyit

mond, hogy nyilvános. Kétségtelen, hogy a bíróságnak joga van tanukat maga elé idézni és egyáltalán a bizonyításnak minden módját alkalmazásba venni.

A büntetésről is csak annyit mond a törvény, hogy az a vétséggel arányos. A bíróság tehát egyáltalán semmiféle korlátokhoz és büntetési tételekhez kötve nincsen.

Külföldi hírek.**Roosevelt lakomája.****Ostromállapot Kisenevben.**

A japán lakosság izgatottsága nemcsak sovínista érzéssel alapszik, hanem azon az aggodalmon is, hogy a japán kormány nem lesz képes az elesett katonák család-jának az ígért napidíjat megfizetni.

Witte és az orosz delegátusok ma Oszterbay-ban Roosevelt vendégei voltak. Szombaton Komura és a japánok hivatalosak. Komura Portsmouthból való elutazása előtt 10000 dollárt ajándékozott a város szegényeinek.

A bécsi községtanács tegnapi ülésén Schwitzenhoffer német radikális községitanácsos azt indítványozta, hogy a vegyes községit iskolákban tiltsák meg a Miatyánk és az Üdvözlégy Mária imádkozását.

Az észak német és hamburg-amerikai társaság október 2-án kezdik meg a japánban levő orosz hadifoglyok hazaszállítását. Összesen 18 nagy gőzös vállalkozott a hazaszállítására.

Kisenevben a halottak és sebesültek száma 280. Kihirdették az ostromállapotot. Számos zsidónak borzasztóan megcsönkített holttestére akadtak. A rendőrök egy utczeni harcban igen sok asszonyt megöltek. A holttesteket éjjel temették el. A kórházak zsúfolva vannak.

Oszkár király legutóbbi nyilatkozata után nem lehet több szó arról, hogy svéd herceg üljön a norvég trónra. Károly dán herceg sem hajlandó a jelöltséget elfogadni, annyival kevésbé, mert felesége nagyon ellene van annak a tervnek. Ilyen körülmények között egyre valószínűbb válik, hogy Norvégiában a köztársaságot fogják proklamálni.

napi keresményét. De az asszony bosszú volt és azt felelte, hogy egyszer már a saját konyhájára is hozhatna valami izletes falatot. Patu nem válaszolt, csak a fejébe nyomta a sapkáját, kiment s alakja beléveszett a sötét éjszakába.

Másnap csütörtök volt s a Durosier villában nagyban folyt a készülődés. A házi asszony korán reggel talpon volt már s maga végezte a dolog felét, jó, pikáns szósz is készített a halhoz.

— A víz már forrni kezd — mondta egy pillanatban. Mari, gyorsan menjen a halakért.

Duroseir már ekkor elindult, hogy kelőképpen fogadja vendégét a vasutnál. Mosolyogva hívta fel figyelmét a reá váró kitünően izletes ételre. És mialatt felesége és Mari egyre növekedő rémülettel kutattak a medenczében eltűnt halak után, Patu ingujjával megtörülte a száját s csak ennyit mondott a maga asszonyának:

— Na látod hiába veszekedtél velem, én nem találok valami különösnek ezt a halat!

Leon Ferrier.

Virilisek névjegyzéke.

Kik fizetnek legtöbb adót?

Nyolcz napi közszemle.

Igazoló választmány ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 7.

Az elmúlt évi állami adók alapján a városi adóhivatal összeállította az 1906-ra érvényes legtöbb adót fizető polgárok névjegyzékét. Ezt a ma d. e. tartott tanácsülésén felülvizsgálták és nyolcz napi közszemlére kitételni elrendelték. A névjegyzékét holnap napon teszik ki és f. hó 15-éig mindenki a városi főjegyzői hivatalban megtekintheti és az észrevételeit megteheti.

Akik f. hó 15-éig szóban vagy írásban felelőzéseiket nem adják be, azok az igazoló választmány f. hó 18-án d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6 óráig tartó ülésén megtehetik az észrevételeiket. A névjegyzékét a következőkben közöljük:

Hartstein 10715'82, Rikl Géza 5783'93, Vecsey Zoltán 5199'72, Simonffy Imre 8739'44, Áron Miksa 3702'33, Kardos László 3084'57, dr. Ujfalussy József 3033'16, Reichmann Ármán 2880'39, Wechsinger Karoly 2806'36, Lamprecht Frigyes 2711'40, Németh Andras 2692'70, Áron Jenő 2540'92, Fried Emil 2537'49, dr. Bruckner Ernő 2519'87, Nagy Jakab 2397'89, Szikszay Lajos 2240'30, Horváth István 2198'76, Szentessy János 2190'25, Berger Jenő 4233'46, Reviczky József 2099'52, Tóth Gyuláné és Györfly Aladár 2080'17, Zöld János 2018'84, Jóna István 2018'65, Geiger Simon 2005'90, Harangi Sándor 2004'02, Jóna János 1980'99, ifj. Horváth Tamás 1843'53, Kenyeres Karoly 1836'13 K. Bilkei Imre 1813'37, Csanak József 1809'97, Jámor János 1805'45, Banyai István 1790'78, Fürst Ödön 1289'92, Rosenberg Salamon 1755'14, Ungváry József 1753'47, Balogh István 1747'03, Falk T. Lajos 1745, Tóth István 1729'68, Stern József és Testvére 1697'58, Hajdu Gyula 1671'61, Horváth János 1642'53, Polgár Balint 1619'89, Boldog István 1613'81, Hochfelder Jakab 1612'45, Móricz Ferencz 1592'78, Gara Alajos 1574'13, Szép József 1561'85, Gebauer Karoly 1560, dr. Csathó Ernő 1553'76' ifj. Kertész István 1546'63, Erber és Fleischmann 1535'19, Hutflész Kázmér 1525'09, Hauer Bertalan 1478'05, Kiss Mihály 1446'96, Gaál Ferencz 1442'84, Simonffy Emil 1420, Szabó Lajos és Fiai 1106'80, Szabó Kálmán 302'89, Varga Emér 1405'43, Balogh István 1387'53, Gyarmathy János 1374'42, Czegely Ferencz 1373'57, Ménes István 1368'11, Hezedeus Ferencz 1358'89, Gerébi Pál 1351'38, Kertész Imre 1339'05, Polgári József 1333'63, Rásó István 1306'02, Taffler Ignác 1289'35, Pásztor János 1280'52, Kerekes Géza 1239'55, Szabó Mihály 1206'27, Szikszay Albert 1205'43, Szedlák és Vámos 1204'49, K. Vértessy István 1201'94, Kertész János 1176'10, Csanak Testvérek 1171'68, Kertész István 1170'33, Frohner Géza 1162'83, dr. Tüdös János 1146'59, dr. Sz. Szabó József 1144'82, Erdei István 1130'42, Harsányi István 1241'62, özv. Szől Janosné és fia 1113'46, Horváth János 1096'24, Lestyan Adorján 1088'77, Szabó Lajos 1084'88, Kovács Gyula 1073'23, Jobágy János 1061'63, Kallay Sándor 1048'28, Pásztor István 1041'86.

— Meghiszem azt — felelt Patu. — Legalább hét fonttal nehezebb a másiknál. No de volt is vele bajom elég. Nézzetek ide!

Ezzel a lábait mutatta, melyek térdön felülig vízesek voltak.

— Ah, szegény! — szánakozott Durosierné. — Mari, hozzon neki egy pohár konyakot, hogy melegedjék! Patu maga igazan dicséretet érdemel!

— Jól van már no — motyogta a paraszt — hanem a halat azonnal a medenczébe kell bocsátani, nehogy kisenvedjen idő előtt.

Mindannyian a medenczéhez siettek, Mari, a szobaasszony elől a lámpással. Patu gyorsan kúrította a kosarát s aztán az első hal után néztek, de nem bírták azt felfedezni.

Most azonban Patu előrehajolt s szólt:

— Teringettét, ott van la... Hogy elbujt a haszontalan! Látják önök is? Vagy csak az én sötétséghez szokott szemeim veszik észre e félhomályban?

Durosierné és Mari bizonyították, hogy ők is látják. Erre Patu megkapta a másik husz frankját is és odább állott.

Ötthon megmutatta a feleségének e

Debreczeni vásárcsarnok.**Baromfi és konyhakertészeti telep.****Piaosi helypénzszabályzat.****A jog és pénzügyi bizottság ülése.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, Szept. 7.

Ma d. u. Debreczen város gazdasági helyzetét nagy mértékben érdeklő ügyeket tárgyalt a jog és pénzügyi bizottság. A bizottság felvetette a vásárcsarnok, a baromfi és a konyhakertészeti telep létesítésének eszméjét. Mindkét terv megvalósítása óriási mértékben hasznára válna Debreczen közönségének.

A vásárcsarnok révén olcsóbb lenne az összes élelmi cikkek ára, a baromfi és konyha kertészeti termékeket jobban értékesíthetné a termelő lakosság. Magáról a gyűlésről kiküldött tudósítónk a következőket jelenti:

Debreczen város jog és pénzügyi bizottsága csütörtök délután a városháza nagy termében tartotta ülését, amelyen Körner Adolf városi tanácsos elnökölt. Jelen voltak: Varga Károly tb. tanácsos, Roncsik Lajos főszámvevő, Márk Endre, dr. Szántó Sámuel, Fejér Ferencz, dr. Tüdös János, dr. Péter Gábor és Szele vásárbíró.

Az ülés napirendjére elsősorban a piaosi helypénzszabályzat volt kitűzve.

Szántó Sámuel dr. a helypénzszabályzat tárgyalása során felveti a vásárcsarnok ügyét, melynek felállítását mindennél sürögsebbnek tartja.

Márk Endre dr., Tüdös János dr. és Fejér Ferencz dr. mind úgy nyilatkoznak, hogy a vásárcsarnok létesítése égetően szükséges.

Dr. Fejér a vásárcsarnokon kívül gazdasági szempontból szükségesnek tartja, hogy a város baromfityényszó és konyhakertészeti telepet állítson fel.

Hosszabb vita után elhatározta a bizottság, hogy felkéri a polgármestert, hívjon össze a vásárcsarnok, a baromfityényszó és konyhakertészeti telep létesítése ügyében anketet.

Az állatvásár helypénzeire vonatkozólag a bizottság a gazdasági egylet javaslatára elhatározta, hogy a helypénzt leszállítja.

A köztisztaságügyi felügyelőknek, az összes erdőőröknek és a városi hajduknak tíz korona drágasági pótlékot szavazott meg a bizottság.

Az évek óta huzódó sertéskonzumvásár ügyének tárgyalását, melyet egy küldöttség sürgetésére a tegnapi ülésre tűztek ki, ismét elhalasztották.

A bizottsági ülés fél hét órákor ért véget.

Egyházak és iskolák.

Kisasszony napja. A kath. egyház a Bold. szüz-Mária születése napját ünnepli. Ma indul el a bucsujáró körmenet Mária Pócsra. Ezek reggel 5 órákor szt. misét hallgatnak, melyet Nyári Ignác mond, a többi istenítiszteletek a következő sorrendben tartatnak. Reggel 6 órákor misézik Szabó István 7 órákor. Benczik Ferencz, a 8 órai szentmisét a főgymnasiumi ifjúság részére egyik kegyesrendi tanár végzi, 9 órákor az ünnepi nagymisét Dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost plebános végzi segédlettel, utána ugyanő prédikál háromnegyed 11-kor a Svetitszárda s az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére,

melyet Molnár Kálmán Dezső h. igazgató mond, 1/212-kor Mellán István misézik. Délután 8 órákor Iytánia és Rózsafüzér.

Presbiteri közgyűlés. A debreczeni ev. ref. egyház 1905. évi szept. 10 ik napján — vasárnap — délelőtt 10 órákor, az egyház tanácstermében presbiteri közgyűlést tart.

Nemzetközi társalgó estélyek. Előkelő társadalmi körökben egy igen üdvös és följötte érdekes intézmény létesítéséről van szó: arról t. i. hogy a téli idény tartamára Debreczenben nemzetközi társalgó estélyek fognak rendeztetni és pedig a német, angol, francia, (esetleg olasz és orosz) nyelvek gyakorlására. A klub tagjai, hölgyek és urak kedélyes asztaltársaságokat képezve, hetenként 2-szer gyűlnek össze és minden 6 személyes asztaltársaság társalgásának vezetését programmszerűleg egy-egy illető nemzetiségbeli tanító vállalja magára. Az összejövetelek napközben is történhetnek. Azok számára, kik a gyakorlandó nyelvből kellő jártassággal még nem bírnak, kezdő tanfolyamok fognak létesülni. Felkértenek mindazok, kik ez intézmény iránt érdeklődnek, illetőleg tagságra igényt tartanak, hogy ajánlataikat „Társalgó klub” czímen zárt levélben legkésőbb szept. 20 áig Simonffy-u. 42. sz. alá beküldeni sziveskedjenek.

Ifjúsági társalgó klub. A főt említett intézmény kapcsán magától kínálkozott ama terv, hogy a helyi iskolák és intézetek növendékei számára ugyancsak a téli idény folyamán a német, francia, angol nyelvek gyakorlására ifjúsági társalgó összejövetelek rendeztessenek és vele a tanuló ifjúságnak alkalom nyujtassék az iskolai elméleti oktatás kapcsán az idegen nyelveket eleven társalgás útján elsajátítani. Az ez iránti ajánlatok ugyancsak „Társalgó klub” czim alatt legkésőbb szept. hó 20 ikáig Simonffy u. 42. sz. alá küldendők.

Megszurt czimbora.**Gyilkosság Nagyváradon.****Az utolsó két félliter.**

Nagyvárad, szept. 7.

Tegnap délután öt óra tájon Meisel Ferencz korcsmájába a Kolozsvári-utcán betért Nagy István bíhari parasztember, a ki több nap óta már itt időzik Nagyváradon, hogy tizennégy éves leánykáját szolgálatba adja. Kis ideig iddögált ott, a mint bejött a korcsmába Bárdi Ferencz körösszegi parasztember és leült a másik asztalhoz, ivott. A két ember a boros pohár mellett, hamar megbarátkozott egymással és Nagy István boros fejjel azt az ajánlatot tette Bárdi Ferencznek, hogy jöjjön át a szállására, a korcsmával szemben levő Balogh-házba és ott igyanak tovább. Tényleg két félliter borral átmentek Nagy István szállására.

Nagy István kótyogós fővel kényelmesen lefeküdt a díványra, Bárdi Ferencz meg egymás után ürítette a boros poharakat. Így mámorosan szöbeszéd közben valami csekélységen összeveszttek, ugyannyira, hogy Bárdi Ferencz kést rántott és Nagy István mellébe döfte, a kés két borda között áll meg, Bárdi azután ott hagyta a czimborát, patakzó sebével, késsel a mellében és el futott. Amint futott, meglátta az udvaron Szabó Lajos inasfiú és rosszat sejtve, utána futásra figyelmes lett a közelben tartózkodó Réti József rendőrszakaszvezető, aki azután a menekülő Bárdi Ferenczet letartóztatta.

Elementek azután a Balogh féle házba, ahol Nagy Istvánt a legszánalmasabb helyzetben találták, késsel mellében, eszmé-

letlenül. Beszállították a közkórházba, de nem tudták kihallgatni, mert folyton eszméletlen kívül van. Sebe nagyon súlyos. Bárdit lecsukták.

Vármegyénk és vidéke.

Rablógyilkos osigány katona. A fugyivásárhelyi rémes rablógyilkosság tettesei szept. 19 én kerülnek az esküdtbírószék elé. Butta Jeremiás pedig, a gyilkos cigányhonvéd Budapesten az I. honvédkerületi fogházban ül és várja a hadbírószék ítéletét. A hadbírószék részéről a napokban lenn járt Jurisztovics Miklós honvédőrnagy hadbíró irnokával és a nagyváradi kir. ügyészség kiküldötteivel együtt helyszíni szemlét tartott a Volfi erdőnél, ahol a gyilkosság történt, a korcsmánál, ahol együtt mulatott a gyilkos kompánia. Több tanut hallgattak ki. A hadbíró azután az ügyészségen is megvizsgálta a gyilkos per aktáit.

Színház.**Előleges színházi jelentés.**

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy a városi színházat 1905. szeptember 20-án megnyitom. Egyben van szerencsém társulatom névsorát bemutatni.

Ügyvezetőség:

Zilahy Gyula igazgató és főrendező, Békés Gyula titkár, Huber Miksa karnagy, Szakács Andor rendező, Polgár Sándor rendező, Poór Vilmos, másod karnagy, Győre Alajos pénztáros, Poprádi Árpád sugó, Barabás Karoly, ügyelő.

Előadó személyzet:

Hölgyek: Arday Ida, drámai anya, Almásy Lola, vigjátéki és szalon színésznő, Csáder Irén (J.) hősnő, Főti Frida operette szubrett, Gárdonyi Teréz (Sz.) operette és népszínmű komika, Koppán Margit (B.) operette énekesnő, Körösmezey Margit, társalgási színésznő, Markovits Margit drámai szende, Pozsonyi Lenke (Sz.) opera és operette énekesnő, Polgár Ilona vigjátéki színésznő, Rado Anna opera, operette és népszínmű énekesnő, Szabó Irma naiva, Zilahy Gyuláné opera és operette énekesnő, Perczel Garola, Perczel Rózsi balettánczosnők.

Urak: Árkosy Vilmos operette és népszínmű bariton, Békési Lajos opera és operette tenor, Békés Gyula vigjátéki és jellemszínész, Deésy Alfréd hősszerelmes, bonvivant, Krasznay Ernő, lírai szerelmes, Kondor Ernő vigjátéki és társalgási színész, Polgár Sándor opera és operette buffó, komikus, Szakács Andor hősszerelmes, Sarkady Vilmos operette komikus, Szabó Gyula operette-buffó, komikus, Sente Rezső, Ternyei Lajos, énekes bonvivant, Zilahy Gyula, vigjátéki színész, bonvivant.

Kiss Irén, a budapesti vizszínház tagja, mint állandó vendég.

Segédszemélyzet:

Arday Vilma, B. Czenker Róza, Dinnyósy Juliska, Kertész Kata, Kardos Tusi, Kállay Hermin, Lászy Etel, Magda Eszti, Nagy Annuska, Z. Pető Julia, Szalóky Szidi, Szabó Mariska, Végh Jolán, Várady Józsa, Barabás Károly, Gajdzsinszky Pál, Gazdácska Lajos, Juhay József, Kiss József, Kovács István, Katona Imre, Lendvay Ödön, Mészáros Sándor, Mártonfi Jenő, Nagy József, Szilágyi Ernő, Ungváry Vilmos, Zajongi Elemér. — Zenekar: a 39-ik gyalogezred zenekara.

Műszaki vezetés:

Műszaki felügyelő és festő: Gyöngyösi Viktor. — Gépész: Tóth János, egy segéd-

del. — Fodrász: Jakabfi József, három segéddel. — Könyvtáros: Nagy József. — Diszmeister: Szabó Imre, tizenkét diszitővel. — Szerktáros: Kerekes István, három segéddel. — Főruhatáros: Horváth Ferencz, két segéddel. — Ruhatáros: Divlyakow Lázár. — Fővilágosító: Török József. — Világosító: Káti Imre. — Szereposztó: Meixner Ferencz. — Portás: Katonka József. — Két szolgáló. — Huszonnégy jegyszédő.

Műsoromra vonatkozólag tisztelettel jelentem, hogy a fővárosi színházak kiválóbb ujdonságai mellett, sorra színre fogom hozni a régi jelesebb irodalmi termékeket, drámát, színművet, operát és operettet egyaránt.

Bérlet.

A színházi bizottság határozata folytán értesítettük a t. bérlő közönség, hogy a törzskönyvezett bérlők jogai, tekintettel a bérlési szándékozók nagy számára: csakis folyó hó 16. délután 5 óráig tartatik fenn, s a bérletösszeg első fele a jegy kiváltásakor, a másik fele pedig 1906. január elsején a jog elvesztésének terhe alatt kifizetendő.

A színlap bérlet összege (egész évadra 3 korona) egyszerre és előre fizetendő. — Bérleni lehet e hó 12-ikétől délelőtt 10—12 ig, délután 3—5 ig a színházi pénztárnál.

Kitűnő tisztelettel

Zilahy Gyula, igazgató.

A polgármester a vásárcsarnokról.

Olcsobb lesz-e az élelmiszer?

Szükség van-e vásárcsarnokra.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, szeptember 7.

A sajtó kezdeményezésére a jog és pénzügyi bizottság ma délután tartott üléséből kifolyólag, nagyarányu mozgalmat indított egy vásárcsarnok felépítése érdekében. Miután ez a dolog kiváló fontosságu, a *Debreczeni Független Ujság* munkatársa felkereste a város első tisztviselőjét, Kovács József polgármestert, aki szíves volt előtte e tárgyban nyilatkozni:

Kötelességünk kijelenteni, hogy a polgármester ur nyilatkozatát a jog és pénzügyi bizottság ülése előtt tette és így nagyon valószínű, hogy a bizottságnak a vásárcsarnok létesítése érdekében hozott határozatáról mit sem tudott.

Mi a véleménye a polgármester urnak a felállítandó vásárcsarnokról?

Eddigél semmitéle hatóság a vásárcsarnok létesítésének tervével nem foglalkozott és így azt jelenleg a lapok által felvetett eszmének kell csak tekintenem. Magam részéről ugy ebben a kérdésben is, mint bármelyik más városi ügyben sohasem állottam utját egy-egy helyes eszme megvalósításának, ha az a város érdekét szolgálja, ha ezt a kérdést akár a közgyűlésen, akár a tanácsban vagy akár valamely bizottságban felvetik, ugy szívesen vagyok hajlandó e tárgyban az illetőkkel eszmecserét folytatni. (Egy órával ké-

sőbb ezt az eszmét felvetette a jogügyi bizottság. Szerk.)

Szükségének tartja e a polgármester ur a vásárcsarnok felépítését.

Mindig hive voltam minden újításnak, ebből a szempontból barátságosan fogadom a terv felvetését, de mérlegelve a mi helyzetünket, *szükségtelennek tartom ennek az intézménynek a felállítását.* Még pedig a polgárság jól felfogott érdekében vagyok ellenzője ennek az ügynek. Ha felépítjük a vásárcsarnokot, nem hogy olcsóbbak nem lesznek az élelmi szerek, határozottabban sokkal drágábbak. Mert egy olyan hatalmas építmény felépítése és berendezése horribilis összegbe kerül, már pedig azt csak az árusítóknak kell megfizetniük. Azok pedig a felmerült illetéket bizonyára a közönségen fogják behajtani. Ott is épen ugy, sőt még fokozottabb mértékben kell a közegészségügyi intézkedéseket foganatosítani, már pedig az mind pénzbe, még pedig igen sok pénzbe kerül.

De hiszen van egy nagyon fontos kérdés hátra, ki építse fel a vásárcsarnokot, a város vagy esetleg egy részvénytársaság?

Ha a város építi fel a vásárcsarnokot, ahhoz sok pénz szükséges, már pedig senki sem akarná a pótdókat emelni, mert arra el kell készülnünk, hogy ez az intézmény nem fog olyan mértékben gyümölcsözni, hogy a kamatokat, a törlesztési összegeket és a városnak jelenlegi helypénz jövedelmét behozza, ha csak nagy helypénzt nem állapítunk meg, akkor meg sokkal drágább lesz az élelmi szer ára, mint most.

Ha meg részvénytársasági alapon akarná egy pénzcsoport a vásárcsarnokot megcsinálni, bizonyára te kintélyes hozzájárulást kívánnának a várostól, ami ismét terhet jelentene.

Van e tudomása a polgármester urnak arról, hogy melyik vidéki városban van jelenleg vásárcsarnok.

Tudtommal egyedül csak Fiumében van vásárcsarnok, ahol azonban egészen más viszonyok vannak, mint minálunk.

Ezzel a beszélgetésünk veget ért,

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám.

— **Domahidy — Pancsován.** A polgármesterek kongresszusa — mint már megirtuk — Pancsován lesz. Ebből az alkalomból oda utazik Kovács József, Vecsey Imre és Domahidy Elemér főispán is.

— **A főiskola megnyitása.** Beküldetett. Az ev. ref. főiskola istenítisztelettel egybekapcsolt évet nyitó ünnepélyét folyó

1905. szeptember hó 9 én tartja. Délelőtt 9 órakor a nagytemplomban imádkozik Csiky Lajos főiskolai lelkész. Isténítisztelet után a főiskola dísztermében dr. Ferenczy Gyula akadémiai igazgató rektori tanévnyitó beszédet mond. Ezen ünnepélyünkre m. t. közönséget teljes tisztelettel meghívja. Debreczen, 1905. szeptember hó 1. A főiskolai igazgatóság.

— **Merre jár Szávay.** Megirtuk, hogy Szávay Gyula másfélhónapos tanulmányutra utazott el. Ma már Coblenche van, 8, 9 és 10 Liégebe fog tartózkodni, s onnan tovább utazik London felé.

— **Áthelyezés és kinevezés.** Tordai Lajos ref. kollegiumi helyettes tanárt a közoktatásügyi ügyvivő a temesvári állami főgymnásiumhoz rendes tanárnak kinevezte. Helyébe Kiss Áron ref. püspök Bocsi Sándor végzett középiskolai tanárt nevezte ki helyettes tanárnak.

— **Hány tanköteles van Debreczenben.** A legújabb összeállítás szerint Debreczen városában összesen 19.875 tanköteles van. Hogy hányan járnak helybeli iskolába azt még most nem lehet tudni.

— **E. Kovács Gyula képe a Csokonai körben.** Ismeretes az a gyöngéd szeretet és ragaszkodás, amellyel Kovács Gyula, a jeles költő és még jelesebb színművész a Csokonai-kör iránt viseltetett. E vonzódás — ugy látszik — örökségképpen átszállott a boldogult művész özvegyére. E. Kovács Gyuláné urnő most, hogy 6 ik évfordulója következett elfeledhetetlen férje halálának — a művész ugyanis az 1899-ben tartott segesvári Petőfi-ünnepen halt meg az ünnepi óda elszavalása után — elküldött a Csokonai-körnek négy diszesen keretelt művészi kivitelű arcképet, amelyek a művészt, mint magánembert és azonkívül három nevezetes szerepében ábrázolják. A Csokonai-kör szívesen fogadta a becses emléktárgyakat, elhelyezte ereklyetárában, hálás köszönetet nyilvánított a művész özvegyének, aki különben már ezelőtt két évvel is becses iratokkal gazdagította E. Kovács Gyula hagyatékából a Csokonai-kör gyűjteményét.

— **A halápi tanító.** A községi iskolaszék tegnap választotta meg a halápi pusztán épült új iskola tanítóját. Titkos szavazással 32 pályázó közül egyhangnlag Szenes Jánost választották meg. Szenes már két év óta működik, mint magán tanító a Halápon, ugy a szülők, mint a tanfelügyelő és más tanügyi férfiak teljes megelégedésére. A választás tehát érdemes férfira esett.

— **Párhuzamos osztály a kereskedelmiben.** A debreczeni kereskedelmi iskolában az 1905/6 iskolai évről olyan sokan jelentkeztek, hogy a kereskedelmi iskolát fenntartó kereskedő társulat megengedte az alsó tanfolyam párhuzamos osztály felállítását. A középső osztály már mult évben is birt párhuzamos osztályal.

— **Allamvasuti munkások szanatóriuma.** A M. Kir. Allamvasutak Betegsegélyző-Pénztárának működése nem foglalja magában tüdőbetegeknek klimatikus gyógyhelyekre való küldését. E hiányt fokozatosan pótlándó, a kereskedelemügyi miniszter ugy intézkedett, hogy az Abbazia közelében létesített szanatóriumba a nevezett pénztár terhére állandóan 10 beteg küldessék, amely szám a miniszternek a m. kir. államvasutakhoz intézett rendelete sze-

Higyeje el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jőnevű rőfös üzletében legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen életnagyságu fenyképöt kap. Női- és gyermek felöltők nagy választékban.

rint az elérendő győgyeredményekhez és a pénztár anyagi helyzetéhez képest emelhető is lesz.

— **Ismételt tyuklopások.** A nagyerdőn az éjjel ismét tyuklopások történtek. Ugy látszik, hogy a nagyerdő tolvajoknak lett a melegágya, igen helyes volna, ha a csendőrség razziát tartana és az ott lézengő csavargókat átadná a rendőrségnek.

— **Leszállított áru történelmi könyvek.** Zoltai Lajos munkái közül míg a korlátolt számú készlet tart olcsón megszereshetők a következők: *Debreczen a török uralom végén.* (három térképpel) négy korona helyett 2 korona 40 fillér. *Debreczen és vidékének urai 1200—1400 között* (egy térképpel és 4 rajzzal) 60 fillér helyett 40 fillér. Vidékre 10 fillérrel több. A szakkritika mindkettőt teljes elismeréssel jutalmazta. Megrendeléseket elfogad a szerző. Debreczen, városi levéltárban.

— **Kitüntetett debreczeni borászok.** A székelyhidi borászati kongresszuson kitüntetést nyert két debreczeni borász is. Az egyik Tóth Sándor volt kereskedő, a másik Simonffy Gyula nyug. ezredes.

— **Az állatorvosi kongresszus Debreczenben.** A Budapesten tartott állatorvosi nemzetközi kongresszus tagjai közül számosan, a művelt világ minden nemzetéből valók. tervbe vették városunk meglátogatását is. Az idegen forgalmi vállalat tegnap arról értesítette a városi tanácsot, hogy ez ideig negyvenen jelentkeztek a debreczeni kirándulásra, köztük nyolcz igen előkelő külföldi nő is. A díszes társaság szombaton este, a bpesti gyorsvonattal érkezik hozzánk s a Bikában szállanak meg. Másnap vasárnap korán reggel a rendes vonattal kimennek a Hortobágyra, hol a város a magyar konyha pusztai ételeivel vendégeli meg őket. Első terv szerint a pallagi gazdasági tanintézet meglátogatását is beillesztették a Debreczenben való tartózkodás keretébe, ez azonban elmarad. A vendégek hétfőn reggel utaznak el.

— **Sikkasztó csendőr százados.** Racowit'wa Dimitri román kir. csendőrszázados nagyobb összeg elikkasztása után Bukarestből Magyarország felé menekült. A bukaresti rendőrség letartóztatását kéri.

— **Halálozás.** Nagy Márton szücs-mester életének 62-ik évében folyó hó 6-án délelőtt 11 órakor 1 hónapi súlyos szenvedés után elhunyt. A megboldogult földi részei folyó szeptember 8-án délután 3 órakor fognak Eötvös utca 37. sz. háztól, a nagytemplomban az ev. ref. egyház hitelvei szerint tartandó rövid ima után a Péterfia utcai temetőben az anyaföldnek átadni.

— **Sikkasztó kereskedő.** Fischl Adolf bécsi kereskedő segéd — mint már közöltük — főnökétől 2000 koronát sikkasztott el. A bécsi rendőrigazgatóság tegnap bocsátotta ki a köröző levelet.

— **A kereskedelmi iskola dícsérete.** Péterffy Lajos az országos ipari és kereskedelmi szakiskolák főfelügyelője ma meglátogatta a debreczeni felső kereskedelmi iskolát, a tapasztalt rend és az int. zot be-reudezése felett megelégedését nyilvánította.

— **A Munkás Dalegyület** tagjait értesítjük, hogy a pénteki (ma esti) próba közbejött akadály miatt elmarad s helyette holnap, szombaton tartjuk meg a szokott időben, amikor is pontos és teljes számban velő megjelenést kérünk. Az elnökség.

— **Orvosi körből.** Dr. Szász Adolf fogorvos külföldi tanulmányutjából hazatérkezett s fogorvosi működését ismét megkezdte.

— **Meghaltak.** Gara József ev. ref. 22 éves, Vitárius Imre ev. ref. 6 napos, Kovács Andrásné rk. 67 éves, Nagy Róza ev. ref. 2 éves, Kócsi Erzsébet ev. ref. 4 hónapos.

— **A debreczeni szocialisták és a szept. 15-iki tüntetés.** Ma éjjel a Törőféle vendéglőben a nemzetközi szocialisták debreczeni hívei közül mintegy 30-an összegyűltek és a felett tanácskoztak, hogy küldöttségileg képviseltessék e magukat Budapesten a szeptember 15-iki felvonulás alkalmából, vagy sem. Hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy Nánási Józsefet küldik fel Budapestre, hogy képviselje őket a parlament elé felvonuló szocialista táborban.

— **Az osztályosrajáték** mai huzásán a következő nagyobb nyerevényeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyertek:	34997	46981
56539		
5000 koronát nyertek:	48040	48518
44513.		
2000 koronát nyertek:	22184	35615
45018 67617 108389.		
1000 koronát nyertek:	16256	29248
33080 35901 48594 65076 83165.		
500 koronát nyertek:	2619	5143 11175
11383 15389 15694 16343 16745 18541		
23438 27223 27374 27910 28554 29405 30970		
31472 32455 37513 37842 39437 40218		
40724 43882 43996 45136 49012 49517		
49531 51169 51239 52652 54622 55264		
55487 56895 64458 64478 64494 64538		
65847 67366 71833 72389 74046 78235		
79224 79372 81606 82293 88981 91917		
94531 101744 104267 104594 105515		
109258.		

A többi kihuzott számok 200 kornát nyertek.

— **Ujabb szerenese a nagytözsében.** A tegnapi huzáson a nagytözsében vásárolt 34977. számú osztályosrajgyen 10,000 koronát nyert négy debreczeni lakos. Ezen összeg megoszlik jómódu, kevésbé jómódu és szegény emberek között.

— **Máriapóson.** A római katolikus világ nehéz, töredelmes utra indult el ma korán reggel. Elmentek Máriapócsra, hogy itt Mária szobra előtt ájtatoskodjanak. Kedden jönnek vissza.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában az őszi tanfolyam szeptember hó 11-én kezdődik. Beiratásokat elfogad lakásán Péterfia-utca 2. szám.

x **Haszánlaja** a híres **Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grosz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca **Arany-egyszarvu** gyógyszerertár.

Hamis váltók.

Váltóhamisító asszonyok.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, 1905. szeptember 7.

Kellemetlen meglepetés érte Szilágyi Gábor újföldi gazdálkodót. Két váltójának megóvatolásáról értesítették. Szilágyi előbb nem igen értette az írást, csak később jött reá, hogy hamisság lehet itt a dologban. Panaszt tett tehát a rendőrségen. E tárgyban tartott vizsgálat aztán kiderítette, hogy tényleg hamisak a váltók.

A váltók hamisítását nem is idegen kéz követte el, hanem az egyiket saját felesége, a másikat pedig feleségének a testvére.

Szemlesütve vallották be az asszonyok, hogy bizony ők követték azt el, de nem tudták, hogy nem szabad.

Az egyik váltó 300 koronás, erre Szilágyi Gáborné írta fel ura nevét, a másik 460 koronás, ezt pedig az asszony testvére, Böör Istvánné hamisította meg.

Megállapította a vizsgálat azt is, hogy az asszonyoknak ez az üzérkedése nem az első, a férj állítása szerint ezt a két esetet 12 előzte meg. Az ügyiratokat áttette a rendőrség a királyi ügyészséghez.

Vakmerő rablótámadás.

Ismét betörés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 7.

Debreczen közbiztonságára fényes világítást vet, hogy ma éjjel 12 órakor Nemzetőr-utca 3. számú Falk-féle telken, a most épülő Abelesz-féle házba két rabló betört és az ott lakó Weinberger Samunét halálos fenyegetéssel arra kényszerítették, hogy az összes értéktárgyainak helyét árulja el.

A szegény halálra rémült asszony kénytelen volt engedelmessé válni a gaz betörőknek. Sikoltozni vagy segítségért kiáltani sem mert, mert attól félt, hogy megölik. A vakmerő rablók feltörték a szekrényeket és minden elvihető dolgokat magukkal elcipeltek.

Amint eltávoztak, az asszony felármázta a szomszédokat, akik közül egy férfi ingbe, gatyában futott a rendőrségre.

Mire a rendőrség megérkezett a betörőknek hült helye volt, azonban egy fél pár czipőt hagytak ott, ami rendőrségnek némi utbaigazítást adott. Ezt a fonalat követve még az éjjel a gyanúsítottnál házkutatást tartott.

Ez a rablás is világosan bizonyítja, hogy Debreczen közbiztonsága ma nem valami fényes.

A betörők annál könnyebben boldogultak, mert az asszonynak a férje néhány nap óta üzleti ügyekben eltávozott a városból.

TÁVIRATOK.

Kristóffy és a szocialisták felvonulása.

Budapest, szept. 6. A fővárosban óriási felháborodást keltett annak a híre, hogy a kormány mégis elkövette azt a gyalázatosságot, hogy a nemzetközi szocialistáknak megengedte, hogy szeptember 15-én a parlament elé vonulhassanak. Itt nyíltan beszélnek, hogy az ügyvezetők ettől a felvonulástól nagyon sokat várnak, mert tudják magukról, hogy az abcizálás nem valami jól fog esni az ellenzéki vezéreknek, akiknek eddig még csak az éljenekben volt részük. De főként Bécsnek akarják megmutatni, hogy az utca népe nem tart a koalícióval.

Mi lesz szeptember 15-én?

Budapest, szeptember 7. Kossuth Ferencz, Justh Gyulát, Bolyai Ferenczet, Vázsonyi Vilmost, Darányi Ignácot, és Batthyányi Tivadart magához hívatta, akikkel tanácskozott, hogy a koalíció miképen viselkedjék szeptember hó 15-én. Tárgyalták Kristoffynak ma nyilvánosságra került azon rendeletét, amelyben megengedte, hogy a nemzetközi szociálisták a parlament megnyitásának napján a képviselőház elé vonulhassanak. Hogy mit határoztak, arról egyelőre semmit sem lehet tudni.

Szatmármegye alispánját hazaárulásért a törvényhatóság felfüggesztette.

Nagykároly, szeptember 7. Óriási érdeklődés mellett tartotta közgyűlését Szatmármegye. A közgyűlés kiemelkedő mozzanata, hogy Nagy László alispánt, aki a törvényhatóság tiltó rendelkezése ellenére az önkéntes adókat elfogadta, az önkéntesen belépő ujonczok részére belépési igazolványt kiállította, a közgyűlés hazaárulásért és engedetlenségért felfüggesztette. A törvényhatóság ezen intézkedése az egész megyében őszinte örömet keltett, hogy ezt a Tisza-huszárt végre módszerre tanította a közgyűlés.

A románok fellrta a császárhoz.

Nagyszeben, szeptember 7. Itt a magyarság körében el van terjedve az a hír, hogy a szeptember hó 17-én megtartandó román nemzetiségi kongresszus feliratot fog intézni a „császárhoz” amelyben tiltakozni fog a magyar vezényleti nyelv megadása ellen. Ugyanabban a feliratban kérni fogják a két éves katonai szolgálat elrendelését. Hogy a császár iránti hűségüket megmutassák, a néphez felhívást fognak intézni, amelyben felszólítják, hogy adóikat fizessék be és katonai szolgálatra önként jelentkezzenek.

Aki a halált óhajtja.

Eszék, szeptember 7. Mistina Iván az elmúlt év őszén megölte és kirabolta Szabó Erzsébetet. Az esküdtszék kötélt általi halálra ítélte. Az elnök felhívta, hogy óhajt-e semmiségi panaszszal élni, vagy kegyelemért fordulni a királyhoz. A gyilkos erre rendkívül czinikusan azt felelte, hogy ő életigtlan börtönben élni nem akar és ezért sem semmiségi panaszt, sem kegyelmi kérvényt nem ad be. Ügyvédjének is a lehető leghatározottabban megtiltotta, hogy érdekében bármit tegyen. Ügyvédje ennek dacára semmiségi panaszt adott be és felségfolyamodvánnyal járult az uralkodó elé.

A függetlenségi-párt értekezlete.

Budapest, szept. 7. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferencz elnöklete alatt szeptember 14-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor értekezletet tart.

Kossuth Ferencz utazása.

Budapest, Kossuth Ferencz ma délután 3 óra 20 perczkor a keleti pályaudvarról induló gyorsvonattal Szabadkára utazik.

Budapest és az intőszózat.

Budapest, szeptember 7. A Székesfőváros tanácsa ma foglalkozott az intőszózzal. Egyhangulag azt javasolják az e tárgyban összehívandó közgyűlésnek hogy semmi oka sincsen a törvényhatóságnak álláspontját megváltoztatni.

A vezérő bizottság ülése.

Budapest, szept. 7. A vezérő bizottság e hó 13-án, szerdán délután fél 5 órakor Kossuth Ferencz elnöklete alatt a függetlenségi pártban ülést tart.

Feljult régi szerelem.**Egy asszony üldözése.****Anyjéért lett gyilkossá.**

Szigetvár, szept. 7.

Horváth János pettendi lakosnak még fiatal korában szerelmi viszonya volt egy falujabeli lánynyal. A szerelem azzal végződött, hogy a lányt Gere Jánoshoz adták feleségül. Ez miután a másé lett, belenyugodott sorsába és hűséges asszonya lett az urának. De nem így ám Horváth János, ki mindenáron birni akarta régi szeretőjét. Mikor látta, hogy az állhatatos marad, fenyegetéshez folyamodott, sőt be is váltva azokat, két év előtt rálött az asszonyra.

Ezért tilt hat hónapot Kaposvárott. Mikor kiszabadult, már nemcsak a szerelem, de a bosszúvágy is tüzelte. Lépten nyomon üldözte az asszonyt. Majd könyörgött neki, majd meg, ha szerét ejthette, elverte. Sőt egy alkalommal egyenesen a szemét akarta kiszedni a védtelen asszonynak, ki rettenetes helyzetéből csak úgy tudott kiszabadulni, hogy megígérte Horváthnak, hogy ismét helyre áll a régi viszony. Természetes, hogy ezt az ígéretet nem tartotta meg az asszony. Talán az ellentállás okozta, hogy a férfi szenvedélye a hosszú idő dacára egyre erősödött, annyira, hogy elhatározta, hogy megöli az asszonyt, ha már nem bírhatja. Csak az alkalomra várt, mely be is következett. Kifáste az alkalmat, amikor az asszonyon kívül csak János nevű fia volt otthon. Gyantlanul dolgozgatnak mindketten, mikor váratlanul előugrott Horváth a kocsiszinből, hova elrejtőzött volt.

Az asszony rémületes sikoltással segítségért kiáltva menekült az utcára. Üldözöje utána. Mikor elérte, nyakon ragadta, ütötte, verte s már épen a zsebében lévő pisztolyért nyult, mikor János egyetlen, hátulról irányzott fejszecsapással leütötte anyja üldözöjét. Rettenetes megnyilatkozása ez a gyermeki szeretetnek. Melyet ha ridegen bírálunk, még akkor sem tudunk ridegen elutasítani. Horváth János fölbonzolását elrendelték és az ügyet a kaposvári kir. ügyészséghez tették át.

Bűnös uton.**Ellopta a kasszát.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 7.

A könnyelmű, a léha élet egymásután szedi áldozatait. A pénzutáni vágyakozás, a

semmittevés nyitja a bűn lejtőjére téveszti a megtévelyedettet. Egy ilyen szerencsétlen ifju bűnös tüzelméről számol be tudósítónk:

Serter Sándor, akinek tisztos polgári foglalkozása volt, egy évvel ezelőtt jött első ízben összeütközésbe a törvény paragrafusával. Azóta a bűnlejtőjén napról napra sülyedt. Januárban betért a Kut-utcán levő Bacsó-féle kocsmába, itt 2 deczi bor mellett időzött pár perczig. Borát, amint asztalára tették, azonnal kifizette. Időközben a kocsmáros egy 20 filléresből adott vissza s azután dolga után nézve kiment.

Scherter Sándor megfigyelte, hogy melyik a pénzesfiók és mikor a gazda kiment, a fiók tartalmát magához vette. Aztán elugrott. A kocsmáros észrevette és utána sietett, de akkor már Láng Mihály borbély üzletébe ment. A kocsmáros egy rendőr kíséretében bement. A rendőr tényleg a pénzt a borbély műhelyben levő egyik téli kabátban meg is találta. E téli kabátnak Scherter volt a tulajdonosa, ő azonban tagadta, hogy az övé volna a kabát.

A vizsgálat folyamán azonban a kabátot Scherter magának ismerte.

A debreczeni törvényszék csütörtökön foglalkozott ezen ügygyel és hozott ítéletet.

A terhelő tanuvallomások alapján 8 havi fegyházat kapott. Belenyugodott. Az ítélet tehát jogerős.

Közgazdaság.**Terménytőzsde.**

Schvarcz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1905. szeptember 7.

Készáru változatlan, határidők javultak	
1905. októberi buza	15.80—82
1906. áprilisi buza	16.48—50
októberi rozs	12.80—82
1905. áprilisi rozs	13.50—52
októberi zab	11.92—94
1905. áprilisi zab	12.62—64
1906. májusi tengeri	13.24—26
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1905. augusztusi repcze	—

Törvénykezés.

Abiakon keresztül lopott 10 koronát. Szojka György bemászott Aszalós Lejos gazdája ablakán át a szobába és ott 10 koronát zsebre tett. Egy havi fogházat kapott érte.

Lopásért 6 hónap. Házi György püspökladányi lakos Sári János lakos házába betört és onnan 27 koronát lopott el. 6 havi börtönt kapott.

Hordót lopot. Szabó Gábor Hel Frigyesztől egy hordót lopott. Egy havi fogházra ítélték.

Gyilkosok felmentése. Máramaros-Szigetről táviratozzák. Az itteni esküdtszék ma tárgyalta König József ügyét, aki július havában mostoha atyját, Kovácsik Lászlót a sógora, Daminecz György segítségével agyonverte, a mint Kovácsik a kocsmából hazafelé ment. König már nem tudta tovább nézni, mint kiozza mostoha atya feleségét, König édes anyját, és a mikor más állapotban lévő feleségét félholtra verte elhatározta, hogy megöli Kovácsikot, aki különben is a család réme volt, mert mindenkit lelővéssel fenyegetett. Az esküdtszék a lefolytatott bizonyító eljárás után az esküdték igazmondása alapján mind a két vádlottat felmentette. Az esküdtszék tegnapi ülésén is gyilkossággal terhelt vádlottat mentett fel. Szivonsz Fedor tarujfalusi lakos állott ugyanis az esküdtszék előtt, aki feleségét

29 kósszurással megölte, mert reájött, hogy felesége 21 éven át szeretőt tartott és hogy szeretőjét még pénzzel is ellátta. Az esküdtszék mind a két esetben egy-kettő kivételével gazdálkodókból és iparosokból alakult.

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

Bűnügyi regény.

— Letérdepeltem melléje. Kezei jég-hidegek voltak; szemei lezárva, szíve már nem dobogott. Halott volt! Halott!

— Hogy ebben a borzasztó pillanatban minő gondolatok száguldoztak át agyamon azt most már nem tudom elmondani. Hirtelen rémitő ijedség fogott el, nem láttam többé semmit sem, nem gondoltam, hanem kirohantam és futottam az állomás-hoz, ahol az épen induló vonatra felugrottam!

A bíró nagy figyelemmel hallgatott és midőn befejeztem, intett, hogy leüljek és kissé pihenjem ki magam. — Lerogytam egy székre. Rövid idő múlva folytatta a kihallgatást.

— Tehát azt mondja, hogy a szállóba való visszatérése alkamával a kisasszonyt már meggyilkolva találta?

— Igen, feleltem határozottan.

De annyit csak elismer, hogy magaviselete csodálatos és kissé gyanús volt. Sajátságos, hogy nem jutott első sorban is eszébe, hogy segítségért kiáltson?

— Elveszítettem én a fejemet is akkor; nem gondoltam én semmit sem és bizony meg is keserülöm most akkori balgaságomat!

— Van arról tudomása, hogy de Lucauy kisasszonynak lett volna valami ellensége akár Maconban, akár Párisban?

— Erről nekem sohasem szólt.

— Nem gondol senkire sem? Nem tudna erre nézve a vizsgálatnak némi támpontot adni, hogy a tettes nyomára juthassunk?

— Semmit sem tudok; ez fáj még legjobban. Ha szabad volnék, egy pillanatig sem nyugodnék és egész életemet ezen kutatásnak szentelném. De így mit tehetek? Még az iszonyu események hatása alatt állok és nem tudok gondolkodni másra mint elvesztett szerelmemre és elvesztett becsületemre!

— Jól van szólt a bíró, most elmehet.

Az őt újra kezeimre tette a békókat és visszavezetett zárkamba.

[Folytatjuk.]

Legjobb bajuszodró a híres DEBRECZENI „GZIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nötteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

Gyógyszertára a „Kigyó“ hoz DEBRECZENBEN.

Iskolás fiuk és lányok

részére ajánlunk

Fehérneműeket

Paplanok

Matrácok

Flanell takarók

Zsebkendők, Nyakkendőket

óriási választékban

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Nyugdíjképes

köztisztviselőknek

10, 15 és 20 évi

törlesztéses kölcsönöket nyújt

fizetés letiltás és életbiztosítás mellett az

Alföldi takarékpénztár Debreczenben.

Minden ily kölcsönügyben kérjük **direkt hozzánk** fordulni.

Felvilágosítással szívesen s azonnal szolgálunk.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dúsan felszerelt rak-tárunkat a t. szülők szíves figyelmébe.

Fiu- és Leány fehérneműek. Paplanok, Matrácok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kézelenők, Zsebkendők Nyakkendők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók.

nagy választékban, olcsó szabott árakban

Szabó Lajos Fiai

Debreczen,

Divat, vászon- és szőnyegáru ház.

Szülők és tanulók figyelmébe!

Új és ódon Tankönyvek

az összes iskolák részére a legújabb kiadásban, valamint

írószer, iskolai táskák

könyvszijjak és rajzeszközök

feltűnő olcsó árban

kaphatók

Hegedüs és Sándor

előbb László Albert és Társa

könyv- és papír áruházában

DEBRECZEN, Kossuth-utca 11. sz.

Hegedűk vonóval

képezdészek részére legjobb minőségben 8. 9. és 10 kor.

Kapható csakis

Schmidt S.

30 év óta fennálló nagy zongora és hangszer üzletében.

Kezdődő iskolai évre

Fiuk részére fehér és színes ing, kézellő, gallér, lábravaló.

Leányok részére Reform, em-pir és diszkótenyek, alsó szoknyák minden színbe, ingek, hálóköntös és bugyogók nyári és télibe. Ágyterítők 1.0 krtól, Paplanok 190 krtól. Kész lepedők. Kendő félek minden minőségben és nagyságban

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza palota.

30

Katz Hermann

Debreczen, Piacz-u. 43. sz.

év

férfi ruha áruháza.

óta áll

A 30 éves fennállás a legkésebb bizonyíték ezen nagy és legjobb birnevű férfiruha cég soliditásának és versenyképességének.

fenn.

Az eddig tanusított b. bizalmat továbbra is kérve kiváló tisztelettel

KATZ HERMANN.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből az eddig minden szó 4 fillér. **Vidéki tudakozásnak tessék választégyet csatolni.**

Mesés olcsó árak. Végkiarítás üzletfelosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiarításának Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Felügyel!

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Iskola hegedők képezdészek részére kaphatók Tanczer György műhegedű-készítőnél, a debreczeni zenede és a cs. kir. 39. gyalogezred zenekarának hangszerkészítője és szállítója Debreczen, Piacz utca 19. Ranunkel ház.

Monogrammok és egyéb himzések készítése jutányos áron elvállaltatnak Boldogfalva utca 4. szám alatt.

Vetőgépek teljesen kijavítva felelőség mellett potom árban, részlet fizetésre is kaphatók Ráhrmer Sándornál Piacz utca 26. Nagytrafik udvar.

Egy jó családból 14-15ves fiu tanulónak é felvétetik Slachta János fűszer- és vas üzletében H. Nánáson.

100 hl. saját termesztésű és kezelésű kitünő sestakerti bor, akár egy sommában, akár belőle 50 litert meghaladó mennyiség eladó. Czim a kiadóhivatalban.

24 drb különböző nagyságu fürdőkád igen olcsón kölcsön kapható Kiss Ignác bádogosnál Piacz-u. 34. **Uj fürdőkádak folytonosan raktáron.** Olcsó szolid árak. Vilányos csengő berendezési vállalat.

Vajat, ludzsirt teljesen pótol főzéshez, sütéshez kitünő, szagtalan, szapora, kellemes, egészséges orthodox כשר (kóser) kókusz-zsírom. Postadoboz (elegety 5 kilogramm) finom kor. 5.50, legfinomabb kor. 6. Klein Sándor, Tolcsva.

12 nyilas föld az Ondódon haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Varga-utca 38. sz. a.

Könyvelésben és magyar német levelezésben teljesen képzett kisasszony vagy idősebb nő kerestetik. Ajánlatok „Könyvelő” jellegére a kiadóba kéretnek.

Német tanító, német zongora és hegedű órákat méltányos áron elvállal. Mester-u. 16. sz.

Ugyes derék és al varrónők felvételnek állandó munkára Darvas Béla női ruha varrodájába Kossuth-u. 29.

Megélhetést biztosító keresethez juthatnak azok a kik eziránt a kiadóhivatalban érdeklődnek.

Könnyű kis federes kocsik megvételre keresetnek. Czim a kiadóban.

Budapesten gentry familia elfogad teljes ellátásra kisebb diákokat. Francia és német nyelvű társalgás, gondos, házias felügyelet. Czim a kiadóhivatalban.

Maktermés eladás.

Méltóságos Vay Gábor gróf ur cs. és kir. kamarás Vámfalui uradalmához tartozó mintegy 1600 hold bükkerdő területének maktermése (circa 60.000 hectoliter) legeltetési czélokra eladó, illetve legeltetésre sertések felfogattnak.

Bővebb értesítést ad és ajánlatokat elfogad

Kudits Pál

urad. számtartó
Vámfalu (Szatmármegye).

**Felhívás.
A Debreceni Hitelbank****Részvénytársaság**

tisztelt részvényeseit alapszabályok 7. § a értelmében ezennel felkérjük, hogy a hátralevő részvény-névértéket intézetünk pénztáránál **késedelem nélkül** befizetni sziveskedjenek, mert a ki a jelen felhívás harmadszori közzétételétől számított 30 nap alatt sem tesz eleget ebbeli kötelezettségének, az aláírásból eredő **összes jogait, valamint a teljesített befizetéseket elveszti**, a mellett a jegyzett részvények névértékének fele erejéig felelős marad.

Kelt Debreczen, 1905. szept. 6.

Az igazgatóság.**Egyszeri átsimítás****Schicht-szappannal****(Szarvas vagy kulcsszappan)**

pótol

Kétszeri átsimítást közönséges szappannal,

(1.)

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb.**Nem végeladás!!**

legujabb divat szerint készült jó

férfi, fiu és gyermekruhák

utólérhetetlen olcsó árban vásárolhatók

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb ruhaárházában, a „Bika” szálloda mellett.

Ezen óriási vállalat készletei túlnyomó részét itthon készített és rendkívül nagy forgalma által a t. vevőközönségnek a legelőnyösebb vételt nyújtja.

A nagy készletből néhány cikk felemlítendő:**Őszi férfi öltönyök:**

Jó chewiot öltöny	14 K.
Erős viselő öltöny	20 "
Egáns kamgarn	24-26 "
Legujabb angol chewiotból és feljebb.	28-30 "

Átmeneti felöltők férfiak részére:

Divatos chewiot	18, 20, 22 K.
és feljebb.	

Gyermek öltönyök:

(3-tól 12 évesek részére)

Tartós lodenből	5 K. 50
Kitünő chewiotból	6 "
Zsolnai lodenből	9-10 "
Gyönyörű ujdonság és feljebb.	11-12 "

Téli felöltők gyermekek részére:

9, 10, 12 K.

és feljebb.

Fiu öltönyök:

(13-18 éves növendék részére)

Jó chewiot öltöny	8 K.
Tartós iskola öltöny	10-11 "
Legujabb kamgarn	12-14 "
Különlegességek angol chewiotból	18-20 "
és feljebb.	

Növendék téli felöltők:

14, 16, 20 K.

és feljebb.

Óriási szövetraktár mérték utáni megrendelésekre.**Iskolás leánykáknak!**

szükségelt ruhaszöveteket, fehérneműket, harisnyákat, kötőket stb. legnagyobb választékban és legolcsóbb árak mellett egyedül

LÖVY F. cégénél kaphatók.

Vigyáz: kékre festett kirakat.

Piacz-u. 24. Kistemplommal szemben.

Nagyon sok maradék van.